

نسخه اول

اصول اجتماع

منہج فریوسیان

(سبک زندگی اسلامی)

بسم الله الرحمن الرحيم

اصول استجماع

منهاج فردوسيان

(نسخه‌ی اول)

حاج فردوسی

شناسنامه‌ی کتاب:

عنوان: اصول استجماع منهج فردوسیان (نسخه‌ی اول)

مؤلف: حاج فردوسی

سال نشر: ۱۳۹۳

قطع: رقعی

تعداد صفحات: ۴۸۰ صفحه

قیمت: ۱۴۴ هزار تومان

مرکز پخش: فروشگاه اینترنتی منهج‌بوک (www.menhajbook.ir)

هشدار:

اگر این کتاب را خریداری نکرده‌اید، شرعاً اجازه ندارید آن را مطالعه کنید. برای خرید این اثر، به فروشگاه اینترنتی «منه‌ج بوک» در آدرس زیر مراجعه نمایید:

www.MenhajBook.ir

فهرست مطالب

۱۹.....	مقدمه:
۲۳.....	فصل اول، در بیان ارکان استجماع:
۲۳.....	تعریف استنباط:
۲۳.....	تعریف استجماع:
۲۳.....	فرق استنباط و استجماع:
۲۴.....	تقسیم آیات و روایات به چهار دسته:
۲۸.....	ارکان استجماع قوانین عملی:
۲۸.....	۱. اوامر و نواهی:
۳۲.....	۲. مُشَوِّقَات و مُخَوِّقَات:
۳۴.....	۳. فواید و مضرات:
۳۶.....	۴. اوصاف خوبان و بدان:
۳۸.....	۵. تمثیل به خوبی‌ها و بدی‌ها:
۳۹.....	۶. طرد:
۴۱.....	۷. دعا و نفرین (رحمت و لعنت):
۴۳.....	۸. بیان حال امت‌ها و پیامبران سلف:
۴۴.....	۹. کفاره داشتن:
۴۵.....	۱۰. شمرده شدن از سنت:
۴۵.....	۱۱. حق:
۴۶.....	۱۲. شایستگی:
۴۶.....	۱۳. شادی و غم شیطان:
۴۷.....	۱۴. تقدیر عدم جواز:
۴۷.....	۱۵. موجبات و موانع ورود به بهشت:
۴۸.....	۱۶. موجبات و موانع ورود به جهنم:

۱۷. ثروت آفرینی و فقر آوری: ۴۸
۱۸. موجبات آمرزش گناهان: ۵۰
۱۹. تصریح به نافرمانی: ۵۲
۲۰. مشروط به شاد شدن: ۵۲
۲۱. خوش آمد و خوش نیامد استادان منهج فردوسیان (علیهم السلام): ۵۳
۲۲. اعلام جنگ با خدای تعالی: ۵۴
۲۳. تهدید: ۵۵
۲۴. دشمنی با خدای تعالی: ۵۵
۲۵. فعل استاد در مقام آموزش: ۵۶
۲۶. الگو برداری از فعل استاد: ۵۷
۲۷. آداب جاهلیت: ۵۸
۲۸. بدعت: ۶۳
۲۹. تصرف شیطان در انسان: ۶۵
۳۰. تعجب خدای تعالی: ۶۶
۳۱. حضور یافتن و حضور نیافتن فرشته‌ها: ۶۸
۳۲. حضور یافتن و حضور نیافتن شیطان‌ها: ۶۸
۳۳. خیر داشتن و خیر نداشتن: ۶۹
۳۴. آنچه خدای تعالی دشمن می‌دارد: ۶۹
۳۵. برکت و عدم برکت: ۷۰
۳۶. استفهام انکاری: ۷۳
۳۷. استفهام توییحی: ۷۴
۳۸. مستحب و مکروه: ۷۵
۳۹. تکامل یافتن: ۷۸
۴۰. بیعت استاد: ۷۸
۴۱. عوامل خوار شدن: ۷۹

۴۲. ملامت خود: ۷۹
۴۳. زینت: ۸۰
۴۴. برآوردن حوائج: ۸۱
۴۵. دعاهاى استادان منهج فردوسیان (عليهم السلام): ۸۱
۴۶. امر به دعا: ۸۲
۴۷. بیزاری استاد: ۸۳
۴۸. ترک مأمور به: ۸۳
۴۹. فضای غالب: ۸۴
۵۰. استقراء تام: ۸۸
- تنبيه در تعريف و اعتبار استقراء: ۸۹
- الف) استقراء ناقص: ۸۹
- ب) استقراء تام: ۹۰
۵۱. اباحه‌ی مطلق: ۹۱
- تنها رکن استجماع قواعد نظری: ۱۰۵**
- تنبيه اول: دليل لُبی (عقلی): ۱۰۶**
- تنبيه دوم: شهرت فتوایی: ۱۰۷**
- تنبيه سوم: ملاک تشخیص واجب از مستحب و حرام از مکروه: ۱۰۸**
- تنبيه چهارم: فرق قانون با فتوا: ۱۰۹**
- تنبيه پنجم: اقسام حدیث در تعريف منهج فردوسیان: ۱۰۹**
- فصل دوم، در بیان اصول عقليه‌ی ارزش‌گذاری مستندات قوانین: ۱۱۳**
- الف) تکرار: ۱۱۳**
- تکرار در آیات: ۱۱۳
- تکرار در روایات: ۱۱۳
- ب) تأکید: ۱۱۹**
۱. قَسَم: ۱۱۹

۲. حروف تأکید: ۱۲۲
۳. تصریح به عدم استثناء: ۱۲۳
۴. افشای گنج: ۱۲۴
۵. مجزّب بودن: ۱۲۵
۶. یادآوری ایمان: ۱۲۶
۷. نفی و استثناء: ۱۲۷
۸. نهی از ترک به جای امر به فعل: ۱۲۸
۹. از بین رفتن کل با از بین رفتن جزء: ۱۲۹
۱۰. قضا داشتن: ۱۲۹
۱۱. اهمیت آقران: ۱۳۰
۱۲. انجام یا ترک عمل به هر قیمتی: ۱۳۲
۱۳. اقدام عملی استاد: ۱۳۳
۱۴. سنگین تر بودن بر شیطان: ۱۳۴
۱۵. امر به حدّ اقل: ۱۳۵
۱۶. نهی از حدّ اقل: ۱۳۵
۱۷. موقعیت‌های خاص: ۱۳۶
۱۸. ضمانت استاد: ۱۳۶
۱۹. تکرار لفظ: ۱۳۷
۲۰. گزارش تکرار لفظ: ۱۳۷
۲۱. ابلاغ شاهد به غائب: ۱۳۸
۲۲. همیشه و همه جا: ۱۳۹
۲۳. اعداد و ارقام درشت: ۱۳۹
۲۴. آنچه استاد برای خود می‌پسندد: ۱۴۰
۲۵. ناچاری: ۱۴۱
۲۶. استثنای از مغفرت الهی: ۱۴۱

۲۷. لرزه‌ی عرش: ۱۴۲
۲۸. نهی از نزدیک شدن: ۱۴۲
۲۹. محشور شدن با بدان: ۱۴۴
۳۰. به مقدار توانایی: ۱۴۴
۳۱. اگر مردم می‌دانستند: ۱۴۶
۳۲. شرط محبت به استاد: ۱۴۶
- فصل سوم، در بیان مذاق منهای فردوسیان و چند تنبیه: ۱۴۹**
- تنبیه اول، تفاوت‌های مذاق منهای فردوسیان با حکم واقعی: ۱۵۴
- تنبیه دوم، دو حکمی به جای پنج حکمی: ۱۵۶
- تنبیه سوم، احکام تکلیفی: ۱۵۶
- فصل چهارم، در تواتر: ۱۵۸**
- تعریف تواتر و جایگاه آن: ۱۵۸
- شروط حصول تواتر: ۱۶۰
- اقسام متواتر: ۱۶۲
- تنبیه اول، تواتر معنوی، پایه‌ی ارزش‌گذاری: ۱۶۳
- تنبیه دوم، اخبار آحاد: ۱۶۴
- فصل پنجم، در قاعده‌ی تسامح در ادله‌ی سنن: ۱۶۶**
- تعریف قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن»: ۱۶۶
- موارد کاربرد قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن» در نزد فقها: ۱۶۶
۱. روایات نبوی موجود در کتب شیعه. ۱۶۷
۲. روایات نبوی در کتب عامه. ۱۶۸
۳. خبر ضعیف در مورد موعظه‌ها. ۱۶۸
۴. خبر ضعیف در مورد مصائب معصومین (علیهم‌السلام) ۱۶۸
- موافقین قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن»: ۱۶۹
- مخالفین قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن»: ۱۷۰

زمینه‌های کاربرد قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن» در منهای فردوسیان: ۱۸۶

- اول: روایات عامه: ۱۸۶
- دوم: روایات شیعیان غیر دوازده‌امامی: ۱۸۸
- سوم: حکایات تاریخی: ۱۸۸
- چهارم: روایات کتاب‌های مشکل‌دار: ۱۸۹
- پنجم: روایات کتاب‌های مجهول المؤلف: ۱۸۹
- ششم: روایات کتاب‌های مشکوک المؤلف: ۱۹۰
- هفتم: روایات کتاب‌های شیعی متهم به تصوف: ۱۹۰
- هشتم: روایات کتاب‌های شیعی متهم به غلو: ۱۹۰
- نهم: روایات موقوف: ۱۹۱
- دهم: روایات کتاب‌های مُرسل: ۱۹۲
- یازدهم: روایات کتاب‌های منسوب به استادان منهای (علیهم‌السلام): ۱۹۲
- دوازدهم: فعل استاد (معصوم): ۱۹۳

موارد کاربرد قاعده‌ی «تسامح در ادله‌ی سنن» در منهای فردوسیان: ۱۹۴

فصل ششم، در بیان موانع استجماع مذاق منهای فردوسیان و راه حل آن: ۱۹۸

- تعارض روایات با یکدیگر: ۱۹۸
- تعارض روایت با اصول مسلم یا مُجمَع علیه شیعه: ۲۰۸
- تعارض روایت و فتوا: ۲۰۸
- تعارض روایت با مشهورات تاریخی: ۲۰۹
- عدم انتساب روایت به استاد: ۲۱۰
- اقتضائات زمان: ۲۱۱
- اقتضائات مکان: ۲۱۲
- اقتضائات اشیاء: ۲۱۶
- ابهام موضوع: ۲۱۷
- کامل نبودن درایه: ۲۱۹

- ۲۲۵..... تعارض نهی کلی (عمومی) با رخصت جزئی:
- ۲۲۶..... روایات نهی کلی موسیقی:
- ۲۶۳..... روایات رخصت جزئی:
- ۲۶۴..... تعارض نهی کلی با امر جزئی:
- ۲۷۴..... تعارض رخصت مطلق (عمومی) با نهی جزئی (مقید):
- ۲۷۵..... تعارض رخصت پُر سَنَد با امر یا نهی گم سَنَد:
- ۲۷۷..... فعل استاد:
- ۲۸۲..... تبصره:
- ۲۸۳..... نتیجه گیری:
- ۲۸۹..... اشکال و جواب:
- ۲۸۹..... تنبیه در اخلاق انبیاء و سنن مرسلین:
- ۲۹۱..... تنبیه: در اوامر و نواهی مولوی و ارشادی:
- ۲۹۱..... تنبیه: در روایاتی که دیدگاه نظری یا حکم عملی مشخصی ارائه نمی کند:
- ۲۹۴..... فصل هفتم، در بیان مستندات سبعی قواعد و قوانین:**
- ۲۹۴..... ۱. محکم:
- ۲۹۴..... ۲. سند:
- ۲۹۴..... ۳. شاهد:
- ۲۹۵..... ۴. تابع:
- ۲۹۷..... ۵. فتوا:
- ۲۹۷..... ۶. عهد:
- ۲۹۸..... ۷. کشف:
- ۳۰۵..... فصل هشتم، در بیان منابع اجتماع منهاج فردوسیان:**
- ۳۰۵..... ملاک های معتبر بودن منابع:
- ۳۰۷..... منابع اجتماع منهاج فردوسیان (به ترتیب الفبا):
- ۳۰۷..... ۱ - الإحتجاج:

- ٢ - الإختصاص: ٣٠٧
- ٣ - الإرشاد: ٣٠٨
- ٤ - الإستبصار فيما اختلف من الأخبار: ٣٠٨
- ٥ - اقبال الاعمال: ٣٠٩
- ٦ - امالى طوسى: ٣٠٩
- ٧ - امالى مفيد: ٣١٠
- ٨ - بشارة المصطفى لشيعة المرتضى: ٣١٠
- ٩ - بصائر الدرجات: ٣١٠
- ١٠ - تحف العقول: ٣١١
- ١١ - توحيد صدوق: ٣١١
- ١٢ - تهذيب الأحكام: ٣١٢
- ١٣ - تفسير عياشى: ٣١٢
- ١٤ . التمحيص: ٣١٢
- ١٥ - توحيد مفضل: ٣١٣
- ١٦ - ثواب الأعمال و عقاب الأعمال: ٣١٣
- ١٧ - الجعفریات (الأشعثيات): ٣١٤
- ١٨ - جمال الاسبوع: ٣١٤
- ١٩ - الجمل: ٣١٤
- ٢٠ - الخرائج و الجرائح: ٣١٤
- ٢١ - خصال: ٣١٥
- ٢٢ - خصائص الائمه (عليهم السلام): ٣١٥
- ٢٣ - الدعوات: ٣١٥
- ٢٤ - دلائل الإمامه: ٣١٥
- ٢٥ - الزهد: ٣١٦
- ٢٦ - صحيفه سجاديه: ٣١٦

- ٢٧ - صفات الشيعة:..... ٣١٦
- ٢٨ - طب الأئمة (عليهم السلام):..... ٣١٧
- ٢٩ - طب الرضا (عليه السلام):..... ٣١٧
- ٣٠ - عدّة الداعي:..... ٣١٧
- ٣١ - علل الشرائع:..... ٣١٧
- ٣٢ - عيون أخبار الرضا (عليه السلام):..... ٣١٨
- ٣٣ - الغارات:..... ٣١٨
- ٣٤ - عُرر الحِكم و دُرر الكلم:..... ٣١٨
- ٣٥ - الغيبة (إثبات الغيبة):..... ٣١٨
- ٣٦ - الغيبة (غيبت نعماني):..... ٣١٨
- ٣٧ - فضائل الأشهر الثلاثة:..... ٣١٩
- ٣٨ - فضائل الشيعة:..... ٣١٩
- ٣٩ - قرب الإسناد:..... ٣١٩
- ٤٠ - كافي:..... ٣٢٠
- ٤١ - كامل الزيارات:..... ٣٢٠
- ٤٢ - كتاب سليم بن قيس:..... ٣٢٠
- ٤٣ - كتاب من لا يحضره الفقيه:..... ٣٢١
- ٤٤ - كفاية الأثر في النَّص على الأئمة الاثنى عشر (عليهم السلام):..... ٣٢١
- ٤٥ - كمال الدين و تمام النعمة:..... ٣٢١
- ٤٦ - كنز الفوائد:..... ٣٢١
- ٤٧ - محاسبة النفس:..... ٣٢٢
- ٤٨ - محاسن:..... ٣٢٢
- ٤٩ - المزار:..... ٣٢٢
- ٥٠ - مسائل على بن جعفر (عليه السلام):..... ٣٢٣
- ٥١ - مستطرفات السرائر:..... ٣٢٣

- ٣٢٣ ٥٢ - مشكات الأنوار فى غرر الأخبار:
- ٣٢٣ ٥٣ - مصادقه الإخوان:
- ٣٢٤ ٥٤ - مصباح كفعمى:
- ٣٢٤ ٥٥ - مصباح المتهمجد:
- ٣٢٤ ٥٦ - معانى الأخبار:
- ٣٢٤ ٥٧ - المُقنعه:
- ٣٢٥ ٥٨ - مكارم الأخلاق:
- ٣٢٥ ٥٩ - مناقب آل ابى طالب (عليهم السلام):
- ٣٢٥ ٦٠ - المؤمن:
- ٣٢٦ ٦١ - النوادر (نوادير اشعري):
- ٣٢٦ ٦٢ - النوادر (نوادير راوندى):
- ٣٢٦ ٦٣ - نهج البلاغه:
- ٣٢٦ ٦٤ - وسائل الشيعة:
- ٣٢٧ اشكال و جواب:**
- ٣٢٨ منابع كم اعتبار شيعى:**
- ٣٢٨ ١ - ارشاد القلوب:
- ٣٢٨ ٢ - الأمالى:
- ٣٢٩ ٣ - تفسير امام حسن عسكرى (عليه السلام):
- ٣٢٩ ٤ - تفسير فرات كوفى:
- ٣٣٠ ٥ - تفسير قمى:
- ٣٣٠ ٦ - جامع الاخبار:
- ٣٣١ ٧ - دعائم الاسلام:
- ٣٣١ ٨ - ديوان منسوب به امام على (عليه السلام):
- ٣٣١ ٩ - روضة الواعظين:
- ٣٣٢ ١٠ - صحيفة الرضا (عليه السلام):

- ١١ - العمدة: ٣٣٢
- ١٢ - عوالى اللآلى: ٣٣٣
- ١٣ - فقه الرضا (عليه السلام): ٣٣٣
- ١٤ - فلاح السائل: ٣٣٤
- ١٥ - كشف اليقين فى فضائل أمير المؤمنين (عليه السلام): ٣٣٤
- ١٦ - مآة منقبة (فضائل ابن شاذان): ٣٣٤
- ١٧ - مجموعهى ورام: ٣٣٥
- ١٨ - مشارق انوار اليقين فى اسرار امير المؤمنين (عليه السلام): ٣٣٥
- ١٩ - مصباح الشريعة: ٣٣٥
- ٢٠ - معدن الجواهر و رياضة الخواطر: ٣٣٦
- ٢١ - مهج الدعوات: ٣٣٦
- ٢٢ - وقعة صفين: ٣٣٧
- ٢٣ - الهداية الكبرى: ٣٣٧
- ٢٤ - اليقين باختصاص مولانا على (عليه السلام) بامرة المؤمنين: ٣٣٨
- منابع عامه (به ترتيب الفباى نام كتاب): ٣٣٨**
- ١ - سنن ابن ماجه: ٣٣٨
- ٢ - سنن ابوداود: ٣٣٨
- ٣ - سنن ترمذى: ٣٣٨
- ٤ - سنن نسائى: ٣٣٩
- ٥ - شرح نهج البلاغه: ٣٣٩
- ٦ - شواهد التنزيل: ٣٣٩
- ٧ - صحيح بخارى: ٣٤٠
- ٨ - صحيح مسلم: ٣٤٠
- ٩ - طب النبى (صلى الله عليه و آله وسلم): ٣٤٠
- ١٠ - فضائل شهر رجب: ٣٤٠

- ۱۱ - کنز العمال: ۳۴۱
- ۱۲ - موطأ: ۳۴۱
- منابع استجماع فتاوا در قوانین عملی (به ترتیب الفبای نام کتاب): ۳۴۱**
- ۱ - جواهر الکلام (فی شرح شرائع الاسلام): ۳۴۱
- ۲ - عروة الوثقی: ۳۴۱
- منابع استجماع فتوا در قواعد نظری (به ترتیب الفبای نام کتاب): ۳۴۲**
- ۱ - اعتقادات شیخ صدوق: ۳۴۲
- ۲ - تصحیح الاعتقاد: ۳۴۲
- ۳ - تقریب المعارف: ۳۴۲
- ۴ - خصائص الائمة (علیهم السلام): ۳۴۳
- ۵ - كشف الغمة فی معرفة الائمة (علیهم السلام): ۳۴۳
- ۶ - كشف اليقين فی فضائل امیرالمؤمنین (علیه السلام): ۳۴۳
- ۷ - نهج الحق و كشف الصدق: ۳۴۴
- اشکالی به نقص روایات و جواب آن: ۳۴۴**
- تنبیه: در علت استفاده نکردن از روایات کتاب‌های واسطه: ۳۴۷**
- فصل نهم، در جایگاه «عقل» در منهاج فردوسیان: ۳۵۰**
- ضرورت تبیین جایگاه عقل: ۳۵۱**
- نخستین معنی عقل در منهاج فردوسیان (عقل آبی): ۳۵۱**
- محکمات عقل آبی: ۳۵۲
- اسناد عقل آبی: ۳۵۳
- ملاحظات بر عقل آبی: ۳۵۴
- دومین معنی عقل در منهاج فردوسیان (عقل زرد): ۳۷۷**
- محکمات عقل زرد: ۳۷۹
- اسناد عقل زرد: ۳۸۳
- سومین معنی عقل در منهاج فردوسیان (عقل سفید): ۳۸۴**

- ۳۸۴..... محکّمات عقل سفید:
- ۳۸۹..... اسناد عقل سفید:
- ۳۸۹..... ملاحظاتی بر عقل سفید:
- ۴۱۴..... تذکر اول، خدای تعالی با هیچ عقلی قابل درک نیست:
- ۴۱۵..... تذکر دوم، تفکر در ذات حق تعالی ممنوع است:
- ۴۱۹..... تذکر سوم، دین خدا با هیچ عقلی قابل دسترسی نیست:
- ۴۲۰..... تذکر چهارم، معنی عقل در منابع چهارگانه‌ی استنباط:
- ۴۲۱..... نظر مختار:
- ۴۲۳..... نقدی بر قاعده‌ی ملازمه:
- ۴۲۸..... نقدی بر جمله‌ی «الشارع من العقلاء بل رئیسهم»:
- ۴۳۵..... نقدی بر اوامر امتحانیه:
- ۴۳۹..... نقدی بر اوامر تقیه‌ای:
- ۴۴۰..... نقدی بر تکالیف تعبدی:
- ۴۴۲..... تذکر پنجم، وظایف عقل در منهاج فردوسیان:
- ۴۴۲..... تذکر ششم، «عاقله»:
- ۴۴۴..... سؤال اول: آیا عقل معصوم با عقل غیر معصوم فرق دارد؟
- ۴۴۶..... سؤال دوم: آیا شرع انور، امر به پیروی و متابعت از «عقل» کرده است؟
- ۴۴۶..... سؤال سوم: «وحی» بالاتر است یا «عقل»؟
- ۴۴۷..... سؤال چهارم: آیا فلسفه، «عقل» است؟
- ۴۴۹..... فصل دهم، در بیان مصطلحات منهاجی و دلایل اصطلاح:
- ۴۴۹..... آنچه انجام می‌دهند:
- ۴۴۹..... آنچه ترک می‌کنند:
- ۴۵۰..... استاد:
- ۴۵۰..... استاد اعظم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم):
- ۴۵۰..... استادان معظم (علیهم‌السلام):

۴۵۱.....	استادان منهاج فردوسیان (علیهم السلام):
۴۵۱.....	استجماع تأسیسی:
۴۵۲.....	استجماع تسدیدي:
۴۵۲.....	استنهاج:
۴۵۲.....	اصحاب منهاج فردوسیان:
۴۵۲.....	تابع:
۴۵۳.....	سند:
۴۵۳.....	شاهد:
۴۵۳.....	ضروری:
۴۵۳.....	قواعد نظری:
۴۵۴.....	قواعد نظری استقرائی:
۴۵۴.....	قواعد نظری پایه:
۴۵۴.....	قواعد نظری تجمّلی:
۴۵۴.....	قواعد نظری تکمیلی:
۴۵۵.....	قوانین عملی:
۴۵۵.....	کشف:
۴۵۵.....	محکم:
۴۵۵.....	ممنوع:
۴۵۶.....	منهاجی:
۴۵۶.....	منهاجیات:
۴۵۶.....	منهاجیون:
۴۵۶.....	تنبیه اول در دلالت اصطلاحات بر مراتب انسان‌ها:
۴۵۸.....	تنبیه دوم در علت‌های اصطلاح:
۴۶۱.....	فصل یازدهم، در بیان مراحل و طبقات منهاج فردوسیان:
۴۶۱.....	دو مرحله‌ی اصلی منهاج فردوسیان:

چهار مرحله‌ی قواعد نظری: ۴۶۲

طبقات دهگانه‌ی قوانین عملی: ۴۶۲

مستندات طبقه‌بندی قوانین عملی: ۴۶۳

مبنای قوانین طبقات پنجم و ششم: ۴۶۸

خاتمه ۴۸۲

